

PRESENTACIÓ

Presentar i justificar un número de la nostra revista dedicat a l'avaluació de l'educació física i l'esport constitueix una tasca complexa. Implica un repte i el risc de posar de relleu, i en termes de màxima actualitat, una de les qüestions que més preocupen els professionals del nostre àmbit, provinguin aquests de la docència o de l'entrenament. No és fàcil propugnar principis, criteris, normes o, tan sols opinions ben fonamentades, sobre temes que evolucionen de manera tan ràpida i que es regeixen per models tan canviants.

Ja sabem els docents i els entrenadors que hi ha una avaluació, que en el seu sentit més ampli, és una acció quotidiana i, si se'm permet, en algunes ocasions vulgar. Avaluem i som avaluats, la nostra actuació implica un nombre tal de decisions, que resulta inevitable discriminar, és a dir, valorar. Opinem sobre els nostres alumnes, atletes, esportistes, dia rere dia. Alabem o recriminem les seves intervencions i els resultats. Ells, de manera idèntica, critiquen la nostra acció, els nostres mètodes i procediments, els nostres encerts i errors. Som, en uns moments el jutge que emet el judici de valor i, alhora, sabem que som jutjats per la nostra pròpia actuació. L'avaluació es converteix així en una activitat constant i recíproca en la nostra tasca laboral. Conscients de la importància que té aquesta funció, li atorgarem cada vegada més importància. Les teories de l'ensenyament-aprenentatge els alerten i orienten sobre la importància transcendental del treball. Com a conseqüència, per molt senzilla que ens sembli, li hem de prestar l'atenció que es mereix i no desestimar-la quant el que ens pot aportar al nostre aconseguiment i perfeccionament professional.

Però, també hi ha una avaluació més rigorosa, més tecnològica, més científ-

fica. Aquella que exercim de forma explícita en determinats moments i que representa una manera més elaborada d'obtenir informació i extraure conclusions. És la que desperta, generalment, més interès, a la qual se li atorga més importància. La utilitzem en moltes ocasions, per a la definició primera dels nostres programes educatius o d'entrenament, ens permet corroborar l'eficàcia de les nostres propostes i el progrés dels nostres alumnes. Ens permet seleccionar, elegir, classificar o qualificar. La utilitzem per regular i optimitzar els nostres sistemes d'actuació. En la seva expressió més noble és la que ens permet investigar, demostrar el valor de les nostres conviccions i l'encert o error de les nostres hipòtesis. Ens serveix per quantificar els fenòmens i les realitats amb les quals ens trobem.

Ambdues formes d'avaluar estan constantment presents i penetren en qualsevol dels àmbits de la motricitat humana. A vegades enfrontades i encotillades darrera ròtols: qualitativa vs quantitativa, processual vs producte, criterial vs normativa, però cada una, en funció de les exigències, ens presten un servei útil per continuar progressant.

En consonància amb l'exposat, semblava excessivament limitat, oferir al lector una visió restringida de l'avaluació que, tot i que probablement coincidís amb l'estereotipo del que se sol entendre per aquest terme (model quantitatiu), no estigués en consonància amb les possibilitats i exigències que avui es demanen en aquest sentit. D'aquí, l'esforç per aconseguir un número monogràfic capaç d'analitzar i oferir diverses formes d'avaluar, creuant, al mateix temps, els diferents camps d'actuació de l'activitat física i l'esport, amb les tendències, els corrents o les metodologies més actuals.

Consegüentment, el nostre esforç ens ha arribat a realitzar un itinerari pels espais de l'activitat física més actuals i preocupants. Hem iniciat el recorregut per l'avaluació educativa. La Reforma de l'ensenyament implica un canvi profund en les formes de plantejar l'avaluació. Per primera vegada es posa al mateix nivell l'avaluació dels aprenentatges i dels processos d'ensenyament. S'incorpora l'alumne com a subjecte actiu en el procés d'avaluació i es ressalta el caràcter de reajustament que suposa per al procés didàctic.

Aturada de compliment obligat ens semblava un dels camps amb més futur: la salut. Sembla que existeix una sensibilitat especial per la qualitat de vida en la pròxima dècada. L'avaluació d'aquest sector posseeix unes peculiaritats que, per defecte en la nostra formació professional, ens resulten noves. Diverses propostes s'analitzen i es justifiquen.

Acabem per l'avaluació esportiva, incint en les diferències que caracteritzen els grans tipus de pràctica; fugint de determinats tòpics que ens semblen suficientment abordats i en conseqüència podien aparèixer repetitius i oferint maneres de conèixer la realitat de la pràctica des d'altres visions que la valoració del producte final o rendiment.

En definitiva, valoreu aquest esforç i iniciativa nostres, materialitzat en aquest número monogràfic, com un propòsit de dur al lector les possibilitats de l'avaluació en el camp de la motricitat humana, amb la sana intenció d'obrir perspectives, vies i, en la mesura del que sigui possible, inquietuds per continuar progressant i contribuir al desenvolupament d'una pràctica de l'activitat físico-esportiva de més qualitat per a la nostra societat.

Domingo Blázquez Sánchez